

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาคำขวัญของพุทธศาสนิกชนที่มีต่อบทบาทพระสงฆ์ในปัจจุบัน : กรณีศึกษา
พุทธศาสนิกชนตำบลโคกล่าม อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ
วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ทางสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน เพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (Standard Deviation)

1.1 ร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน	จำนวนของข้อมูล

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
x	แทน	ข้อมูลแต่ละจำนวน
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
n	แทน	จำนวนข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสำรวจ เพื่อสัมภาษณ์ ตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ในเขตตำบลโลกถ้ำม อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ แล้วนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ วิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจ คือ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้และกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล ความศรัทธาในระดับต่างๆ ของพุทธศาสนิกชนต่อบทบาทพระสงฆ์ในปัจจุบัน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล แบบคำถามปลายเปิด (Open ended form) ในบทบาทต่างๆ ของพระสงฆ์ อันเป็นปัจจัยให้เกิดความศรัทธาในระดับต่างๆ ของพุทธศาสนิกชน แล้วนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาสรุปผล

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบระดับความศรัทธาเป็นรายคู่ ด้วยร้อยละ (Percentage) แล้วอภิปรายเป็นความเรียง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจ คือ กลุ่ม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ และกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามสถานภาพ

สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	32	57.14
ชาย	24	42.86
หญิง	-	-
2. อายุ	1	1.79
00-20 ปี	5	8.93
21-30 ปี	19	33.93
31-40 ปี		

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
41-50 ปี	18	32.14
51-60 ปี	13	23.21
มากกว่า 60 ปี	31	50.82
3. วุฒิกการศึกษา		
ประถม	13	23.21
มัธยม	7	12.50
อนุปริญญา	-	-
ปริญญาตรี	5	8.92
สูงกว่าปริญญาตรี	5	8.92
4. อาชีพ		
ข้าราชการ	11	16.67
ค้าขาย	-	-
เกษตรกร	41	62.12
รับจ้าง	5	7.58
นักศึกษา	-	-
อื่นๆ	9	13.63
5. รายได้		
ต่ำกว่า 5,000	28	50.00
5,001-10,000	17	30.36
10,001-15,000	2	3.57
15,001-20,000	-	-
20,001-30,000	4	7.14
มากกว่า 30,000 ขึ้นไป	5	8.93
6. กลุ่ม		
ข้าราชการครู	10	17.86
ผู้นำชุมชน	12	21.43
สมาชิกสภาตำบล	10	17.86
ตัวแทนประชาชน	24	42.86

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสถานภาพของกลุ่มผู้ตอบแบบสำรวจ พบว่า เป็นเพศชายมากกว่า เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.14 อายุเฉลี่ยมากที่สุด 41-50 ปี ร้อยละ 33.93 มีอายุเฉลี่ย น้อยที่สุด ระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.79 ระดับการศึกษามากที่สุด คือ ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 50.00 ระดับการศึกษาน้อยที่สุด ได้แก่ สูงกว่าปริญญา คิดเป็นร้อยละ 8.92 อาชีพการเกษตร มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.12 อาชีพรับจ้าง น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.58 รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อ เดือน มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 รายได้ระหว่าง 10,001-15,000 มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.57 รายได้ระหว่าง 15,001- 20,000 ไม่มี กลุ่มตัวแทนประชาชนมากกว่าทุกกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 42.86 ข้าราชการครู และกลุ่มสมาชิกสภาตำบลมีน้อยกว่าทุกกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 17.86

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล ความศรัทธาในระดับต่างๆ ของพุทธศาสนิกชนต่อบทบาท พระสงฆ์ในปัจจุบัน

ตาราง 3 ระดับความศรัทธาต่อบทบาทพระสงฆ์ ด้านการปกครองคณะสงฆ์

บทบาท พระสงฆ์	ข้าราชการครู			ผู้นำชุมชน.			ส.อบต.			ตัวแทนประชาชน			รวมทุกกลุ่ม		
	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.
1.ศรัทธาต่อการ ปกครองคณะ สงฆ์ในปัจจุบัน โดยรวม	78.00	3.9	0.54	73.33	3.7	0.65	66.00	3.3	0.92	84.17	4.2	0.95	75.37	3.78	0.74
2.ศรัทธาต่อการ ปกครองคณะ สงฆ์ในอดีต โดยรวม	84.00	4.2	0.18	76.67	3.8	0.80	84.00	4.2	1.59	86.67	4.3	0.84	82.84	4.1	0.85
3.ศรัทธาต่อการ ปกครองคณะ สงฆ์ที่ยึดหยุ่นได้ ตามสถานการณ์	74.00	3.7	0.68	61.67	3.1	1.07	70.00	3.5	0.72	75.83	3.8	1.26	70.21	3.5	0.93
4.ศรัทธาต่อการ ปกครองแบบให้ ประชาชนมีส่วนร่วม	82.00	4.1	0.32	83.33	4.2	0.52	90.00	4.5	0.28	75.83	3.8	0.88	82.79	4.1	0.50
รวมทุกข้อ	79.50	4.0	0.43	73.75	3.7	0.76	77.50	3.9	0.89	80.63	4.0	0.98	77.80	3.9	0.76

จากตาราง 3 ความศรัทธาต่อบทบาทด้านการปกครองคณะสงฆ์ในปัจจุบันโดยรวม พบว่า กลุ่มตัวแทนประชาชนมีระดับความศรัทธามากกว่าทุกกลุ่มคือ (ร้อยละ 80.63, $\bar{X} = 4.0$, S.D. = 0.98) และกลุ่มผู้นำชุมชนมีระดับความศรัทธาน้อยกว่าทุกกลุ่ม คือ (ร้อยละ 73.75, $\bar{X} = 3.7$, S.D. = 0.76)

ข้อคำถามที่ 2 ศรัทธาต่อการปกครองคณะสงฆ์ในอดีตโดยรวม มีระดับความศรัทธามากกว่าทุกข้อ คือ (ร้อยละ 82.84, $\bar{X} = 4.1$, S.D. = 0.85) และข้อคำถามที่ 3 ศรัทธาต่อการปกครองคณะสงฆ์แบบยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ มีระดับความศรัทธาน้อยกว่าทุกกลุ่ม คือ (ร้อยละ 70.21, $\bar{X} = 3.5$, S.D. = 0.93)

ตาราง 4 ระดับความศรัทธาต่อบทบาทพระสงฆ์ ด้านบทบาทเจ้าอาวาส

บทบาท พระสงฆ์	ข้าราชการครู			ผู้นำชุมชน.			ส.อบค.			ตัวแทน ประชาชน			รวม		
	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.
1.ศรัทธาเจ้า อาวาสที่ปฏิบัติ เคร่งครัดในพระ ธรรมวินัย	86.00	4.3	0.12	85.00	4.3	0.12	82.00	4.1	0.99	84.17	4.2	1.48	84.29	4.2	0.68
2.ศรัทธาเจ้า อาวาสที่ปฏิบัติ เคร่งครัดตามกฎหมาย มหาเถรสมาคม	82.00	4.1	0.10	78.33	3.9	0.81	82.00	4.1	0.99	84.17	4.2	1.01	81.63	4.1	0.73
3.ศรัทธาเจ้า อาวาสที่บริหาร จัดการวัดให้ สะอาดร่มรื่น	86.00	4.3	0.46	91.67	4.6	0.27	86.00	4.3	0.46	96.67	4.8	0.62	90.09	4.5	0.45
4.ศรัทธาเจ้า อาวาสที่บริหาร จัดการวัดเป็น สำนักปฏิบัติ ธรรม	84.00	4.2	0.56	73.33	3.7	1.15	84.00	4.2	1.00	90.83	4.5	0.61	83.04	4.2	0.83
5.ศรัทธาเจ้า อาวาสที่อำนวยความสะดวก ผู้มาบำเพ็ญกุศล ในวัด	86.00	4.3	0.43	88.33	4.4	0.60	78.00	3.9	1.43	87.50	4.4	1.03	84.96	4.3	0.87

ตาราง 4 (ต่อ)

บทบาท พระสงฆ์	ข้าราชการครู			ผู้นำชุมชน.			ส.อบต.			ตัวแทน ประชาชน			รวมทุกกลุ่ม		
	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.
6.ศรัทธาเจ้า อาวาสที่ ประกอบ พิธีกรรมปลูก เสกวัตถุมงคล	48.00	2.4	1.56	75.00	3.8	1.66	54.00	2.7	0.90	50.00	2.5	1.65	56.75	2.9	1.44
7.ศรัทธาเจ้า อาวาสที่มีวัตถุ มงคลให้เช่าและ บริการ	44.00	2.2	0.84	38.33	1.9	0.81	48.00	2.4	0.71	50.00	2.5	1.48	45.08	2.3	0.96
8. ศรัทธาเจ้า อาวาสที่บริหาร จัดการวัดเป็น สำนักสอนธรรม แก่ภิกษุสามเณร	90.00	4.5	0.50	91.67	4.6	1.27	84.00	4.2	1.51	90.83	4.5	0.78	89.13	4.5	1.02
9. ศรัทธาเจ้า อาวาสที่บริหาร จัดการวัดเป็น สถานพยาบาล	68.00	3.4	0.71	55.00	2.8	1.72	54.00	2.7	1.01	62.59	2.8	1.72	59.90	2.9	1.29
รวมทุกข้อ	74.89	3.7	0.81	75.18	3.8	0.93	72.44	3.62	1.00	77.41	3.9	1.02	74.99	3.77	0.92

จากตาราง 4 ความศรัทธาด้านบทบาทของเจ้าอาวาส โดยรวม พบว่า กลุ่มตัวแทนประชาชน มีระดับความศรัทธามากกว่าทุกกลุ่ม คือ (ร้อยละ 77.4, $\bar{X} = 3.9$, S.D. = 1.02) และกลุ่มสมาชิกสภาตำบล มีระดับความศรัทธาน้อยกว่าทุกกลุ่ม คือ (ร้อยละ 72.44, $\bar{X} = 3.62$, S.D.= 1.00)

ข้อคำถามที่ 3 ศรัทธาเจ้าอาวาสที่บริหารจัดการวัดให้สะอาดร่มรื่นมีระดับความศรัทธามากกว่าทุกข้อ คือ (ร้อยละ 90.09, $\bar{X} = 4.5$, S.D. = 0.45) และข้อคำถามที่ 7 ศรัทธาเจ้าอาวาสที่มีวัตถุมงคลให้เช่าและบริการ มีระดับความศรัทธาน้อยกว่าทุกข้อ คือ (ร้อยละ 45.08, $\bar{X} = 2.3$, S.D. = 0.96)

ตาราง 5 ระดับความศรัทธาต่อบทบาทด้านการศึกษาของพระสงฆ์

บทบาท พระสงฆ์	ข้าราชการครู			ผู้นำชุมชน.			ส.อบต.			ตัวแทน ประชาชน			รวม		
	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.
1.ศรัทธา พระสงฆ์ที่ไม่ เรียนรู้อยู่เสมอ	94.00	4.7	0.23	78.33	3.9	1.57	88.00	4.4	1.15	85.83	4.3	1.17	86.54	4.3	1.03
2.ศรัทธาต่อ การศึกษาของ พระสงฆ์ทำให้ เจริญทั้งด้าน จริยวัตรและ จิตใจ	94.00	4.7	0.23	88.33	4.4	0.45	88.00	4.4	0.93	90.83	4.5	0.61	90.29	4.5	0.56
3.ศรัทธาต่อ การศึกษาของ พระสงฆ์เพราะ ทำให้รู้จักพัฒนา ตนเองและสังคม	92.00	4.6	0.27	90.00	4.5	0.30	88.00	4.4	1.15	90.00	4.5	0.78	90.00	4.5	0.63
4.ศรัทธาต่อ การศึกษาของ พระสงฆ์เพราะ ทำให้เป็นผู้มี คุณธรรม	94.00	4.7	0.23	91.67	4.6	0.27	82.00	4.1	1.12	91.67	4.6	0.51	89.84	4.5	0.53
5.ศรัทธาต่อ พระสงฆ์ที่ศึกษา พระธรรมวินัย อย่างเดียว	76.00	3.8	0.62	91.67	4.6	1.16	66.00	3.3	1.79	72.50	3.6	0.62	76.54	3.8	1.05
6.ศรัทธา พระสงฆ์ที่ศึกษา ฝ่ายโลกอย่าง เดียว	56.00	2.8	0.62	53.33	2.7	0.97	60.00	3.0	1.56	55.00	2.8	1.24	56.08	2.8	1.09
7.ศรัทธา พระสงฆ์ที่ศึกษา แล้วเป็นผู้ที่น่าที่ดี	88.00	4.4	0.49	88.33	4.4	0.45	84.00	4.2	1.03	92.50	4.6	0.59	88.21	4.4	0.64
8.ศรัทธา พระสงฆ์ศึกษา แล้วมีความรู้	90.00	4.5	0.28	88.33	4.4	1.3	88.00	4.4	0.93	87.50	4.4	0.62	88.46	4.4	0.78

ตาราง 5 (ต่อ)

บทบาท พระสงฆ์	ข้าราชการครู			ผู้นำชุมชน.			ส.อบต.			ตัวแทน ประชาชน			รวม		
	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.
9.ศรัทธา พระสงฆ์ที่ศึกษา ด้านพัฒนา ศาสนสมบัติ	80.00	4.0	0.67	73.33	3.7	1.52	84.00	4.2	1.02	82.50	4.1	0.81	79.96	4.0	1.01
10 ศรัทธา พระสงฆ์ที่ศึกษา ด้านพัฒนาสังคม	78.00	3.9	0.28	78.33	3.9	1.20	78.00	3.9	0.74	79.17	4.0	1.78	78.38	3.9	1.00
11. ศรัทธา พระสงฆ์ที่ศึกษา ด้านพัฒนา ตนเอง	82.00	4.1	0.32	88.33	4.4	0.45	88.00	4.4	0.49	92.5	4.6	0.33	87.71	4.4	0.40
รวมค่าเฉลี่ย	84.00	4.2	0.38	82.73	4.1	0.85	81.27	4.1	1.08	83.56	4.2	0.83	76.36	4.14	0.79

จากตาราง 5 ความศรัทธาต่อบทบาทด้านการศึกษาของพระสงฆ์ โดยรวม พบว่า กลุ่มข้าราชการครู มีระดับความศรัทธามากกว่าทุกกลุ่ม คือ (ร้อยละ 84.00, $\bar{X} = 4.2$, S.D. = 0.38) และกลุ่มสมาชิกสภาตำบล มีระดับความศรัทธาน้อยกว่าทุกกลุ่ม คือ (ร้อยละ 81.27, $\bar{X} = 4.1$, S.D. = 1.08)

ข้อคำถามที่ 2 ศรัทธาต่อการศึกษาของพระสงฆ์ทำให้เจริญทั้งด้านจริยวัตรและจิตใจ มีระดับความศรัทธามากที่สุด คือ(ร้อยละ 90.29, $\bar{X} = 4.5$, S.D. = 0.56) และข้อคำถามที่ 6 ศรัทธาพระสงฆ์ที่ศึกษาฝ่ายโลกอย่างเดียว มีระดับความศรัทธาน้อยกว่าทุกกลุ่ม คือ (ร้อยละ 56.08, $\bar{X} = 2.8$, S.D. = 1.09)

ตาราง 6 ระดับความศรัทธาต่อบทบาทด้านการเผยแผ่ของพระสงฆ์

บทบาท พระสงฆ์	ข้าราชการครู			ผู้นำชุมชน.			ส.อบต.			ตัวแทนประชาชน			รวม		
	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.
1. ศรัทธา พระสงฆ์ที่เผย แผ่แบบทำให้ดู อยู่ให้เห็น	82.00	4.1	0.32	81.67	4.1	0.99	84.00	4.2	1.07	80.83	4.0	1.17	82.13	4.1	0.89
2. ศรัทธาคือ พระสงฆ์ที่ เทศนาสั่งสอน ให้คนเกิดปัญญา ที่ถูกต้อง	90.00	4.5	0.50	91.67	4.6	0.81	88.00	4.4	0.93	95.83	4.8	0.26	91.38	4.6	0.63
3.ศรัทธา พระสงฆ์ที่เผย แผ่แบบเที่ยว จาริกประกาศ ธรรมไปตาม สถานที่ต่างๆ	76.00	3.8	0.84	71.67	3.6	0.99	76.00	3.8	0.68	73.33	3.7	0.86	74.25	3.7	0.84
4. ศรัทธา พระสงฆ์ที่เผย แผ่แบบถือชุดงค วัตร	76.00	3.8	1.18	55.00	2.8	1.63	66.00	3.3	1.01	65.00	3.3	1.15	65.50	3.3	1.24
5.ศรัทธาคือ พระสงฆ์ที่เผย แผ่แบบเปิดเวที อภิปรายธรรม เป็นคณะ	70.00	3.5	0.13	70.00	3.5	1.55	76.00	3.8	0.62	80.83	4.0	1.04	74.21	3.7	0.87
6.ศรัทธาคือ พระสงฆ์ที่เผย แผ่แบบเทศนา ปุจฉา-วิสัชนา	78.00	3.9	0.40	80.00	4.0	1.27	60.00	3.0	1.22	81.67	4.1	1.52	74.92	3.8	0.90
7.ศรัทธาคือ พระสงฆ์ที่เผย แผ่แบบเทศนา ธรรมาสน์เดี่ยว	88.00	4.4	0.72	80.00	4.0	0.72	64.00	3.2	1.06	73.33	3.7	1.45	76.33	3.8	0.99

ตาราง 6 (ต่อ)

บทบาท พระสงฆ์	ข้าราชการครู			ผู้นำชุมชน.			ส.อบต.			ตัวแทน ประชาชน			รวม		
	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.
8.ศรัทธาต่อ พระสงฆ์ที่เผย แผ่แบบทันยุค สมัย	78.00	3.9	0.32	70.00	3.5	1.36	74.00	3.7	0.35	78.33	1.38	0.85	75.08	3.8	0.85
9.ศรัทธาต่อพระ เผยแผ่ที่มีบุคลิก สงบเรียบง่าย	90.00	4.5	0.49	81.67	4.1	1.17	84.00	4.2	0.62	76.67	3.8	1.71	83.93	4.2	1.00
10.ศรัทธาต่อ พระสงฆ์ที่เผย แผ่แบบสนุก เพลิดเพลิน	72.00	3.6	0.77	58.33	2.9	1.36	58.00	2.9	1.43	57.50	2.9	1.42	61.45	3.1	1.25
11. ศรัทธาต่อ พระเผยแผ่ที่ชี้ เหตุชี้ผล ได้อย่าง ลึกซึ้ง	80.00	4.0	0.50	85.00	4.3	0.93	78.00	3.9	0.77	84.17	4.2	1.04	81.79	4.1	0.81
12.ศรัทธาต่อ พระเผยแผ่แบบ เทศนาทำนองสร ภัญญ์	72.00	2.8	0.4	63.33	3.2	1.06	60.00	3.0	1.33	59.17	3.0	1.52	63.62	3.0	1.08
13.ศรัทธาพระ เผยแผ่ที่มีบุคลิก น่าเชื่อถือ	80.00	4.0	0.22	66.67	3.3	1.88	70.00	3.5	1.17	73.33	3.7	1.45	72.50	3.6	1.18
14.ศรัทธาต่อ พระเผยแผ่ที่ หน้าตาดี	56.00	2.8	0.62	50.00	2.5	1.18	50.00	2.5	0.94	52.50	2.6	0.85	52.13	2.6	0.90
รวมค่าเฉลี่ย	77.79	3.83	0.68	71.79	3.6	1.24	70.57	3.53	1.09	73.75	3.69	1.15	73.52	3.60	0.96

จากตาราง 6 ความศรัทธาต่อบทบาทด้านการเผยแผ่ของพระสงฆ์ โดยรวม พบว่า กลุ่ม
ข้าราชการครู มีระดับความศรัทธามากกว่าทุกกลุ่ม คือ (ร้อยละ 77.79, \bar{X} = 3.83, S.D. = 0.68) และ
กลุ่มผู้นำชุมชน มีระดับความศรัทธาน้อยกว่าทุกกลุ่ม คือ (ร้อยละ 71.79, \bar{X} = 3.6, S.D. = 1.24)

ข้อคำถามที่ 2 ศรัทธาต่อพระสงฆ์ที่เทศนาสั่งสอนให้คนเกิดปัญญาที่ถูกต้อง มีระดับความศรัทธามากกว่า ทุกข้อ คือ (ร้อยละ 91.38, $\bar{X} = 4.6$, S.D. = 0.63) และข้อคำถามที่ 14 ศรัทธาพระเผยแผ่ที่หน้าตาดี มีระดับความศรัทธาน้อยกว่าทุกกลุ่ม คือ (ร้อยละ 52.13, $\bar{X} = 2.6$, S.D. = 0.90)

ตาราง 7 ระดับความศรัทธาต่อบทบาทด้านจริยวัตรของพระสงฆ์

บทบาท พระสงฆ์	ข้าราชการครู			ผู้นำชุมชน.			ส.อบต.			ตัวแทนประชาชน			รวม			
	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	
1.ศรัทธา พระสงฆ์ที่สร้าง ความมั่นคงทาง เศรษฐกิจ	60.00	3.0	0.56	55.00	2.8	1.71	40.00	2.0	0.67	57.50	2.9	0.81	53.13	2.7	0.94	
2.ศรัทธา พระสงฆ์ที่ใช้ เครื่องมือสื่อสาร ทันสมัย	60.00	3.0	0.44	56.67	2.8	1.06	54.00	2.7	1.34	60.80	3.0	1.52	57.87	2.9	1.09	
3. ศรัทธา พระสงฆ์ที่มีเวท มนต์	46.00	2.3	1.12	43.33	2.2	1.24	44.00	2.2	1.07	47.5	2.4	1.55	45.21	2.3	1.25	
4. ศรัทธา พระสงฆ์ที่เป็น หมอดูผูกดวง ชะตาได้	36.00	1.8	0.62	43.33	2.2	1.24	40.00	2.0	1.11	4	9.17	2.5	1.39	42.13	2.1	1.09
5. ศรัทธา พระสงฆ์ที่ทำ น้ำมนต์ได้ขลัง	44.00	2.2	1.26	58.33	2.9	1.35	52.00	2.6	0.71	65.0	3.3	1.42	54.83	2.8	1.19	
6.ศรัทธา พระสงฆ์ที่ ปฏิบัติเคร่งครัด ในพระธรรม วินัย	90.00	4.5	0.28	90.00	4.5	0.45	94.00	4.7	0.46	92.50	4.6	0.86	91.63	4.6	0.51	
7. ศรัทธา พระสงฆ์ที่ ปฏิบัติหุ่่นได้ ตามสถานการณ์	74.00	3.7	0.90	63.33	3.2	1.24	76.00	3.8	0.62	71.67	3.6	1.30	71.25	3.6	1.08	

ตาราง 7 (ต่อ)

บทบาท พระสงฆ์	ข้าราชการครู			ผู้นำชุมชน.			ส.อบต.			ตัวแทนประชาชน			รวม		
	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.
8. ศรัทธา พระสงฆ์ที่ ปฏิบัติตนห่าง จากประชาชน เพื่อความ สันโดษ	64.00	3.2	1.51	41.67	2.1	0.18	50.00	2.5	1.13	50.00	2.5	0.87	51.42	2.6	0.92
9. ศรัทธา พระสงฆ์ที่มี มนุษยสัมพันธ์ ดีกับประชาชน	82.00	4.1	0.32	88.33	4.4	0.63	92.00	4.6	1.09	85.83	4.3	0.56	87.04	4.4	0.65
10. ศรัทธา พระสงฆ์ที่พูด ตรงไม่อ้อมค้อม	78.00	3.9	0.32	80.00	4.0	0.18	82.00	4.1	0.89	90.83	4.5	0.70	82.71	4.2	0.52
รวมค่าเฉลี่ย	63.40	3.17	0.54	62.00	3.11	0.93	62.40	3.12	0.91	67.08	3.36	1.10	63.72	3.22	0.92

จากตาราง 7 ความศรัทธาต่อบทบาทด้านจริยวัตรของพระสงฆ์ โดยรวม พบว่า กลุ่มตัวแทนประชาชนมีระดับความศรัทธามากกว่าทุกกลุ่ม คือ (ร้อยละ 67.08, $\bar{X} = 3.36$, S.D. = 1.10) และกลุ่มผู้นำชุมชน มีระดับความศรัทธาน้อยกว่าทุกกลุ่ม คือ (ร้อยละ 62.00, $\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.93)

ข้อคำถามที่ 6 ศรัทธาพระสงฆ์ที่ปฏิบัติเคร่งครัดในพระธรรมวินัย มากกว่าทุกข้อ คือ (ร้อยละ 91.63, $\bar{X} = 4.6$, S.D. = 0.51) และข้อคำถามที่ 4 ศรัทธาพระสงฆ์ที่เป็นหมอดูผูกชะตาได้ มีระดับความศรัทธาน้อยกว่าทุกกลุ่ม คือ (ร้อยละ 42.13, $\bar{X} = 2.1$, S.D. = 1.09)

ตาราง 8 ระดับความศรัทธาต่อบทบาทพระสงฆ์โดยรวมทั้ง 5 ด้าน

บทบาทพระสงฆ์	ระดับความศรัทธา		
	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.
1. บทบาทด้านการปกครองคณะสงฆ์	77.81	3.87	0.76
2. บทบาทเจ้าอาวาส	74.99	3.77	0.92
3. บทบาทด้านการศึกษาของพระสงฆ์	82.91	4.14	0.79
4. บทบาทด้านการเผยแผ่ของพระสงฆ์	73.46	3.67	0.96
5. บทบาทด้านจริยวัตรของพระสงฆ์	63.72	2.43	0.60
รวมทุกบทบาท	74.58	3.58	0.81

จากตาราง 8 ความศรัทธาต่อบทบาทพระสงฆ์โดยรวมทั้ง 5 ด้าน พบว่า บทบาทด้านการศึกษาของพระสงฆ์มีระดับความศรัทธามากกว่าทุกด้าน คือ (ร้อยละ 82.91, $\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.79) บทบาทด้านจริยวัตรของพระสงฆ์ มีระดับความศรัทธาน้อยกว่าทุกด้าน คือ (ร้อยละ 63.72, $\bar{X} = 2.43$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล แบบคำถามปลายเปิด (Open ended form) และการอภิปรายในบทบาทต่างๆ ของพระสงฆ์ อันเป็นปัจจัยก่อให้เกิดความศรัทธาในระดับต่างๆ ของพุทธศาสนิกชน แล้วนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการอภิปรายพรรณนาสรุปผล

คำถามที่ 1 ท่านเห็นว่า การปกครองคณะสงฆ์ในปัจจุบันมีส่วนดี และส่วนบกพร่องอย่างไร ผู้ตอบแบบสอบถามและผู้อภิปราย ส่วนมากมีความเห็นสอดคล้องกัน คือเห็นว่า การปกครองคณะสงฆ์ไทยในปัจจุบัน นับว่ามีส่วนดีมากกว่าในอดีต การปกครองของคณะสงฆ์ นอกจากมีพระธรรมวินัยเป็นกรอบที่ตั้งอยู่แล้ว ยังมีกฎระเบียบของมหาเถรสมาคม ควบคุมอีกชั้นหนึ่ง ทำให้การปกครอง ปกคลุมและมีความรัดกุมมากยิ่งขึ้น ส่วนที่มีปัญหา ก็คือ ผู้ใช้กฎหมายมักจะหลีกเลี่ยง หรือละเมิด ให้เห็นอยู่เสมอ ทำให้กฎหมายเหมือนกับมีข้อบกพร่อง ในสายตาของบุคคลส่วนหนึ่ง แต่ผู้ที่เข้าใจ คงไม่โทษระบบการปกครอง แต่จะโทษที่ตัวบุคคลมากกว่า

คำถามที่ 2 ท่านต้องการเจ้าอาวาสแบบไหน

ผู้ตอบแบบสอบถามและผู้อภิปราย ส่วนมากอยากเห็นเจ้าอาวาส ปฏิบัติตนตั้งมั่นอยู่ในพระธรรมวินัยอย่างเคร่งครัด และเมื่อประชาชนมีความทุกข์ ก็สามารถให้คำปรึกษาเป็นที่พึ่งของประชาชนได้ ไม่ควรสนับสนุนส่งเสริมการทำพิธีปลุกเสกวัตถุมงคล เพราะไม่ใช่หลักการปฏิบัติของพระศาสนา และทำให้ศาสนาเศร้าหมอง และ เจ้าอาวาส จะทำสิ่งใดอันเป็นประโยชน์แก่วัดหรือแก่สาธารณชน ควรจะปรึกษาหารือกับประชาชน ไม่ควรทำอะไรไปโดยพลการ การกระทำแทนที่จะเป็นประโยชน์อาจทำให้เกิดความเสียหายได้ และอยากให้เจ้าอาวาส อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในเรื่องการบำเพ็ญกุศล ทั้งที่ในวัดและนอกวัด และอยากให้เจ้าอาวาส ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

คำถามที่ 3 พระสงฆ์ควรมีการเผยแผ่อย่างไร จึงจะสร้างศรัทธากับพุทธศาสนิกชนได้

ผู้ตอบแบบสอบถามและผู้อภิปราย ตอบคำถามแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

ลักษณะที่ 1 พระสงฆ์ ควรเผยแผ่แบบทำให้ดูเป็นตัวอย่าง ซึ่งเหตุนี้ผลในสิ่งที่ถูกและผิดให้ประชาชนเข้าใจได้ชัดเจน พระสงฆ์ควรเป็นผู้รื้อให้ประชาชนหันมาให้ความสนใจในหลักของศีลธรรม ปฏิบัติได้จริง เกิดผลได้จริง และสามารถเป็นผู้นำทางด้านจิตวิญญาณ ถ้าปฏิบัติได้อย่างนี้ จะสร้างศรัทธาให้กับประชาชนได้มาก

ลักษณะที่ 2 พระสงฆ์ ควรเผยแผ่หลักธรรมคำสอนที่ถูกต้องแก่เยาวชน ควรปลูกฝังให้เยาวชน ชิมชับเอาสิ่งที่ดีงามไปปฏิบัติได้จริงและเกิดผลได้จริง วิธีการเผยแผ่ อยากให้พระสงฆ์ใช้สื่อ ที่เข้าใจง่าย เห็นภาพที่ชัดเจน เพื่อปลูกฝังเยาวชน ให้กระหายที่จะทำความดี เพราะการเป็นเยาวชนที่ดี ย่อมจะนำมาซึ่งความสุขของสังคม และของประเทศชาติ

พระสงฆ์ที่เผยแผ่ ควรเป็นผู้รู้อย่างแท้จริง แล้วนำความรู้ที่รู้มาเผยแผ่ได้อย่างถูกต้อง และแสดงความคิดเห็นต่อไปว่า ถ้าพระสงฆ์จะมีการเปิดการเรียนการสอนศีลธรรม ขึ้นในวัดก็จะเป็นการดี เพราะที่วัดมีสื่อที่ปฏิบัติได้จริง เยาวชนก็จะชิมชับเอาสิ่งที่ดี ๆ นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้จริง

อยากให้พระสงฆ์จัดบรรพชาสามเณรให้เด็กๆ ในช่วงการปิดภาคเรียน หรือ ถ้าใครมีศรัทธาอยากบวชเรียนต่อก็อยากให้พระสงฆ์ให้การช่วยเหลือสนับสนุน เพื่ออนาคตของเยาวชน จะได้เป็นคนดีของสังคม

คำถามที่ 4 การสร้างถาวรวัตถุและการสร้าง บุคคล อย่างไหนจะเป็นประโยชน์มาก

ผู้ตอบแบบสอบถามและผู้อภิปราย กล่าวถึงการสร้างถาวรวัตถุ นั้น ก็เป็นสิ่งที่ดี เพราะถาวรวัตถุเป็น สัญลักษณ์ ทางพระศาสนา เป็นวัฒนธรรมของชนชาติ ถ้าขาดซึ่งถาวรวัตถุแล้ว สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม สัญลักษณ์ทางชนชาติ ก็จะไม่ปรากฏแก่สายตาชาวโลก แล้วความเป็น

พุทธศาสนา ความเป็นผู้มีวิวัฒนาการ เป็นอารยชน ก็คงไม่มี หรือถ้ามีก็คงไม่มีอะไรมายืนยันได้ ดังนั้น การสร้างถาวรวัตถุจึงมีความจำเป็นอยู่ไม่น้อยเช่นกัน

ส่วนการสร้างคน พบว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่ง บุคคลที่อยู่ในสังคม ถ้าขาดคุณธรรมแล้ว สังคมก็จะอยู่ไม่ได้ เป็นต้นว่า การสอนให้คนรู้จักให้ปันต่อกัน ในด้านต่างๆ ซึ่งการแบ่งปันนั้นถือเป็นคุณสมบัติเบื้องต้น การเสียสละ การรู้จักกตัญญู การรู้จักรับผิดชอบ เหล่านี้ เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมียู่ในสังคม ถ้าจะเปรียบเทียบว่าสิ่งไหนดีกว่าระหว่าง การสร้างคนกับการสร้างถาวรวัตถุ การสร้างคนควรจะเกิดขึ้นก่อน บุคคลถ้าไม่มีคุณธรรมแล้วการสร้างถาวรวัตถุเกิดขึ้นไม่ได้ แต่โดยความหมายในคำถามที่ว่า ระหว่างการสร้างคนกับการสร้างถาวรวัตถุอย่างไรมีประโยชน์มากกว่านั้น ปัจจุบันนี้ ถาวรวัตถุก็มีมากพอจึงไม่เห็นความจำเป็นเท่ากับการสร้างคน

คำถามที่ 5 พระสงฆ์ควรสงเคราะห์ฆราวาสเรื่องใด

ผู้ตอบแบบสอบถามและผู้อภิปรายกล่าวว่า พระสงฆ์ควรสงเคราะห์ฆราวาสด้วยการบำเพ็ญประโยชน์อันเป็นสาธารณะ เช่นการเป็นผู้นำด้านจิตวิญญาณ เป็นผู้ปลุกเร้าให้ประชาชนเห็นประโยชน์ในคุณความดี การรู้จักรับผิดชอบ การเสียสละ การให้อภัย ลดเลิกการเห็นแก่ตัว เบียดเบียนเอาเปรียบซึ่งกันและกัน และพระสงฆ์ควรชี้แนะ ให้ฆราวาส มองเห็นโทษของการทำชั่ว เห็นประโยชน์ของการทำความดี เหล่านี้ ก็ชื่อว่าพระสงฆ์บำเพ็ญประโยชน์แก่สาธารณชนแล้ว

พระสงฆ์ควรสงเคราะห์ฆราวาสด้วยการให้การสนับสนุนเรื่องการศึกษาการอบรมเยาวชน ควรปลูกฝังให้เยาวชนเห็นคุณค่าของความดี และควรเป็นผู้ให้การปรึกษาแก้ปัญหาให้กับฆราวาสได้

คำถามที่ 6 ปัจจุบันพระสงฆ์ควรมีจริยวัตรเป็นอย่างไร

พบว่า พระสงฆ์ควรปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบของพระธรรมวินัย กึ่งดงามแล้ว แต่พระสงฆ์ปัจจุบันนี้ ค่อนข้างจะปฏิบัติตน ตามโลกของวัตถุนิยมใกล้เคียงกับฆราวาสมากเกินไป ดูแล้วไม่ค่อยสวยงาม ทำให้ความศรัทธาในพระสงฆ์ลดต่ำลง และ พระสงฆ์ไม่ควรปฏิบัติตนใกล้เคียงกับฆราวาสมากนัก แต่ขณะเดียวกัน ก็ไม่ควรปฏิบัติตนจนดูเหินห่างฆราวาสมากเกินไป พระสงฆ์ควรปฏิบัติเป็นกลางๆ ดูจะเหมาะสมมากกว่า กลุ่มข้าราชการกล่าวเสริมเรื่องนี้ว่า พระสงฆ์ปัจจุบันมักจะเป็นข่าวในด้านที่ไม่ดี ซึ่งเป็นผลกระทบอย่างมากต่อความมั่นคงทางพระศาสนา และกลุ่มตัวแทนประชาชนได้ชี้ถึงจริยวัตรของพระสงฆ์ในปัจจุบันนี้ว่า การปฏิบัติค่อนข้างจะย่อหย่อนเกินไป (ในเขตตำบล โคกกล่าม) เช่นการเล่นที่เป็นอบายมุขต่างๆ เหมือนกับฆราวาสญาติโยม พระสงฆ์ควรปฏิบัติตนให้เป็นที่เคารพนับถือแก่ประชาชน เป็นแบบอย่างที่ดี ผู้มาบำเพ็ญบุญกุศลก็จะไม่ต้องขัดข้องหมองใจ เรื่องจริยวัตรของพระสงฆ์

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกข้อคำถาม ระหว่างกลุ่มสมาชิกสภาตำบล กับกลุ่มตัวแทนประชาชน พบว่า กลุ่มสมาชิกสภาตำบลมีระดับความศรัทธาร้อยละ 62.40 กลุ่มตัวแทนประชาชนมีระดับความศรัทธา ร้อยละ 67.08 แสดงว่า กลุ่มตัวแทนประชาชน มีระดับความศรัทธามากกว่ากลุ่มสมาชิกสภาตำบล ร้อยละ 4.68

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University